

VESZPRÉM MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: VEB/005/141-11/2017.
Ügyintéző: dr. Horváth Fruzsina
Telefon: 88/579-324

Tárgy: Szakmai tájékoztató

Helyi önkormányzat
Címzetes Főjegyzőjének, Jegyzőjének

Székhelyén

Tisztelt Címzetes Főjegyző Asszony/Úr!
Tisztelt Jegyző Asszony/Úr!

A fővárosi és megyei kormányhivataloknak a helyi önkormányzatok működést érintő, 2017. évi ellenőrzési munkaterv alapján a Veszprém Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) elvégezte a helyi népszavazással összefüggő rendeletek felülvizsgálatát.

A vizsgálat tárgyát képezte annak megállapítása, hogy

- az önkormányzati rendeletek megalkotása a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) felhatalmazó rendelkezése alapján megtörtént-e,
- a rendeletek megfelelnek-e a törvényi előírásoknak és
- a Nemzeti Jogszabálytár (a továbbiakban: NJT) felületén, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerültek-e.

A vizsgálat megállapításai alapján a következőkről tájékoztatom:

- Az Nsztv. 92. §-a felhatalmazza a helyi önkormányzat képviselő-testületét, hogy rendeletben határozza meg a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számát. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 5. § (4) bekezdése alapján a helyi önkormányzatnak **a tárgykörben jogalkotási kötelezettsége van**. Amennyiben a rendeletalkotásra nem az Nsztv. 92. §-a alapján került sor, a képviselő-testület nem tett eleget jogalkotási kötelezettségének. Ha az Nsztv. 92. §-a helyett más jogszabályi hivatkozás szerepel az önkormányzati rendelet felhatalmazó rendelkezésben, **új rendeletet kell alkotni**.
- Az Nsztv. 2014. január 18-án lépett hatályba. Az új szabályozás eredményeként a **helyi népi kezdeményezés jogintézménye** az említett időponttól **megszűnt**, az erre **vonatkozó rendelkezéseket hatályon kívül kell helyezni**.
- Az Nsztv.-ben szereplő felhatalmazás alapján a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok – meghatározott keretek közötti – számát kell a helyi önkormányzati rendeletben meghatározni.

FŐIGAZGATÓ

8200 Veszprém, Megyeház tér 1.

telefon: 88/579-300, fax: 88/550-833, e-mail: vemkh.foigazgato@veszprem.gov.hu

Mivel a települések lakosságszáma folyamatosan változik, a rendeletben a választópolgárok számát **százalékos formában javasolt szabályozni**, amely a népszavazási kezdeményezés időpontjában pontosan meghatározható létszámot jelent.

- A rendeletben a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges **minimális választópolgári létszámot** kell előírni. A jogszabályok nyelvtani értelmezése szerint hiányos az a rendelkezés, amely meghatározott számadatot vagy százalékot rögzít, de attól felfele nem enged eltérést. Pl: „*Helyi népszavazást a település választópolgárai százalékának megfelelő számú választópolgár kezdeményezhet.*” A fenti helytelen példa esetében a mondatba a **„legalább” kifejezés beemelése**, a rendelet szövegének kiegészítése szükséges.
- Gyakori hiba, hogy az önkormányzati rendelet szerint a képviselő-testület **tűzi ki** népszavazást, holott ez az Nsztv. 81. § (1) bekezdése alapján a **helyi választási bizottság hatásköre**.
- Sérti az Nsztv. 47. és 50. §-át az a rendelkezés, amely előírja, hogy a polgármesternél kell **kezdeményezni** a helyi népszavazást. Az állampolgári kezdeményezés aláírásgyűjtő íveit a **helyi választási bizottsághoz** kell benyújtani az aláírások ellenőrzése céljából. Ennek eredményéről a **helyi választási bizottság elnöke tájékoztatja a polgármestert**.
- Az Nsztv. felhatalmazó rendelkezése alapján az önkormányzati rendeletben **kizárólag** a helyi népszavazást kezdeményezésére jogosult választópolgárok minimális száma szabályozandó. Az előző két pontban említett, illetve minden egyéb **eljárási kérdés szabályozása szükségtelen és törvénytértő**, hiszen azokat magasabb szintű jogszabály rendezi.
- Az Nsztv. 34. § (2) bekezdése értelmében a választópolgárok által kezdeményezett helyi népszavazás **elrendelése mindig kötelező**, ezért jogszabálysértő az a szabályozás, amely a képviselő-testület számára mérlegelési jogkört biztosít.
- Számos esetben a rendelet nem található meg az **önkormányzat hivatalos honlapján**, vagy nem a hatályos szöveggel.
- A 2013. június 30-át követően elfogadott, vagy módosított rendeleteket az **NJT felületén** is közzé kell tenni.

Kérem, hogy a fenti szakmai tájékoztatást szíveskedjen munkája során figyelembe venni.

Veszprém, 2017. augusztus 31.

Tisztelettel:

Takács Szabolcs
kormány megbízott
nevében és megbízásából

Dr. Vajda Viktória
főigazgató